

Verwachtingen over de toekomst van de stad na corona

Onderzoek onder het AmersfoortPanel

Juni 2021

Stad met een hart

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2		
2. Aanleiding en opzet	4		
2.1 Aanleiding	4		
2.2 Opzet	5		
3. Autonom Amersfoort	6		
3.1 Scenario in het kort	6		
3.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen	6		
3.3 Veiligheid, economie en binnenstad	7		
3.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling	7		
3.5 Conclusie	8		
4. Individualistisch A'foort	9		
4.1 Scenario in het kort	9		
4.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen	9		
4.3 Veiligheid, economie en binnenstad	9		
4.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling	10		
4.5 Conclusie	11		
5. Digitaal Amersfoort	12		
5.1 Scenario in het kort	12		
5.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen	12		
5.3 Veiligheid, economie en binnenstad	13		
5.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling	14		
5.5 Conclusie	14		
6. Netwerkstad A'foort	16		
		6.1 Scenario in het kort	16
		6.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen	16
		6.3 Veiligheid, economie en binnenstad	17
		6.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling	18
		6.5 Conclusie	18
		7. Zorgen en kansen	20
		7.1 Waar maken Amersfoorters zich zorgen over?	20
		7.2 Welke kansen zien Amersfoorters juist nu voor de stad?	20
		8. Jongeren	22
		8.1 Wat verwachten jongeren anders dan volwassenen?	22
		8.2 Zorgen van jongeren en de kansen die zij zien	22
		Bijlage 1 Vragenlijst met scores	23

1. Samenvatting

De gemeente Amersfoort heeft 4 scenario's ontwikkeld die als leidraad kunnen dienen voor toekomstige ontwikkelingen in het tijdperk na corona. Gezamenlijk vormen deze het coronakompas. We weten niet langs welk scenario ontwikkelingen zich zullen ontploegen. Het coronakompas kan helpen om ontwikkelingen in de gaten te houden en mogelijkheden te verkennen hoe de stad daarmee om kan gaan.

Het coronakompas onderscheidt 4 scenario's:

Autonoom Amersfoort	Meer saamhorigheid én terug naar oude economische structuren
Individualistisch Amersfoort	Meer individualisme én terug naar oude economische structuren
Digitaal Amersfoort	Meer individualisme én naar een nieuw economisch model
Netwerkstad Amersfoort	Meer saamhorigheid én naar een nieuw economisch model

Dit rapport beschrijft de resultaten van een onderzoek onder Amersfoortse bewoners naar hun verwachtingen voor het tijdperk na corona. Het brengt in beeld welk scenario - of onderdelen daarvan - zij voor de toekomst waarschijnlijk vinden.

Het onderzoek is uitgevoerd onder leden van het AmersfoortPanel, bewoners die bereid zijn om periodiek mee te doen aan online onderzoek. Het AmersfoortPanel vormt geen perfecte afspiegeling van alle Amersfoorters. Het telt bijvoorbeeld relatief veel maatschappelijk betrokken mensen en hoger opgeleiden bewoners.

Opgemerkt wordt dat in dit onderzoek *verwachtingen van bewoners over de toekomst* centraal staan. Dit wil niet zeggen dat de genoemde ontwikkelingen daarmee ook meer waarschijnlijk zijn.

Verwachting van bewoners: wel individualisering, geen saamhorigheid

Wat betreft de eerste variatie in ontwikkeling - samen of individueel - blijkt dat een meerderheid van de panelleden een toenemende individualisering verwacht. Deze groep verwacht dat we meer in een 'eigen bubbel leven', groepen mensen meer tegenover elkaar komen te staan en de kloof tussen arm en rijk groter wordt. Maar een klein deel van de panelleden denkt dat - als gevolg van corona - er meer saamhorigheid is (14%) of dat we meer oog hebben voor kwetsbare groepen (34%). Dit terwijl men wel meer 'sociale problematiek' verwacht: Men verwacht dat groepen mensen achter gaan raken en mensen meer tegenover elkaar komen te staan.

Snelle ontwikkeling naar digitale economie verwacht

Wat betreft de tweede variatie in ontwikkeling - terugveren naar het oude economische systeem of ontwikkeling naar een nieuw economisch model - verwachten veel panelleden dit laatste. Een grote meerderheid (78%) verwacht een snelle verandering richting een digitale economie. Hierbij moet worden opgemerkt dat de verandering naar een digitale economie mogelijk niet altijd wordt ervaren als een 'nieuw economisch model', zoals bijvoorbeeld de platformeconomie'.

Samenvattend lijken panelleden het scenario Digitaal Amersfoort (individueel én een nieuw economisch model) het meest waarschijnlijk te vinden.

Gevolgen van individualisering en digitalisering

Een meerderheid van de panelleden herkent ook de doorwerking die de individualisering en digitalisering zou kunnen hebben op uiteenlopende terreinen. Het gaat om de volgende verwachtingen:

- 90% verwacht een forse toename van de digitale criminaliteit;
- 72% verwacht een afname van het vertrouwen in de overheid door de toenemende invloed van sociale media;
- 69% verwacht een tegenbeweging van mensen die juist fysiek contact zoeken;
- 68% verwacht meer gebruik van deelauto's en de fiets.

Digitalisering niet op alle fronten

Hoewel een meerderheid van de panelleden de centrale uitgangspunten van het scenario Digitaal Amersfoort in de toekomst als realistisch verwacht, verwacht men niet dat op alle fronten de digitalisering doorzet. Zo denkt 52% dat 'digitaal werken en digitaal leren de norm wordt'. De andere helft is neutraal of denkt van niet. Ook verwacht een relatief kleine groep (28%) dat digitalisering ook oplossingen gaat bieden voor de arbeidstekorten in de zorg en het onderwijs. En 39% denkt dat verenigingen en culturele organisaties ook in de verdere toekomst na corona veel digitaal blijven organiseren.

Meer polarisering en onvrede voorzien

Een meerderheid van de panelleden voorziet ook een toename van polarisering en onvrede. 60% verwacht dat groepen mensen vaker tegenover elkaar staan. Twee derde verwacht dat er meer onvrede is doordat de overheid minder geld te besteden heeft. Wat betreft zorg en onderwijs verwacht driekwart van de panelleden dat mensen met geld vaker (extra) zorg of onderwijs zelf zullen inkopen.

Los van het scenario - individualisering en een digitale economie - zijn er ook ontwikkelingen die het AmersfoortPanel verwacht en die niet in dat plaatje passen.

Meer belang voor: eigen buurt, gezondheid, sectoren onderwijs/zorg

Ongeveer 70% panelleden verwacht dat de wijk/buurt waarin men woont voor ons belangrijker wordt. Een even grote groep verwacht dat we de zorgsector en het onderwijs ook meer van belang vinden in de toekomst.

Veel reisbewegingen verwacht, maar minder voor werk of school

Een grote meerderheid van de panelleden - ruim driekwart - verwacht dat we minder reizen voor werk of school. Tegelijkertijd geeft ook 78% aan te verwachten dat we na corona weer snel meer van de auto en het openbaar vervoer gebruik zullen maken.

Zorgen over polarisering, ongelijkheid en klimaatverandering

Aan panelleden is gevraagd over welke ontwikkelingen zij zich het meeste zorgen maken. Meer dan de helft geeft als thema aan: de toenemende polarisering, ongelijkheid en klimaatverandering. Daarna komen onderwerpen als gezondheid, arbeidstekorten in bijvoorbeeld zorg en onderwijs.

Kansen voor de stad: binnenstad, groen en (lokale) economie

Als het gaat om kansen voor de stad die juist nu aangepakt zouden kunnen worden, staan bij panelleden bovenaan: de vitaliteit van de binnenstad, verbetering van groen en de (lokale) economie. Bijna de helft van de panelleden noemt (een van) deze drie onderwerpen.

2. Aanleiding en opzet

2.1 Aanleiding

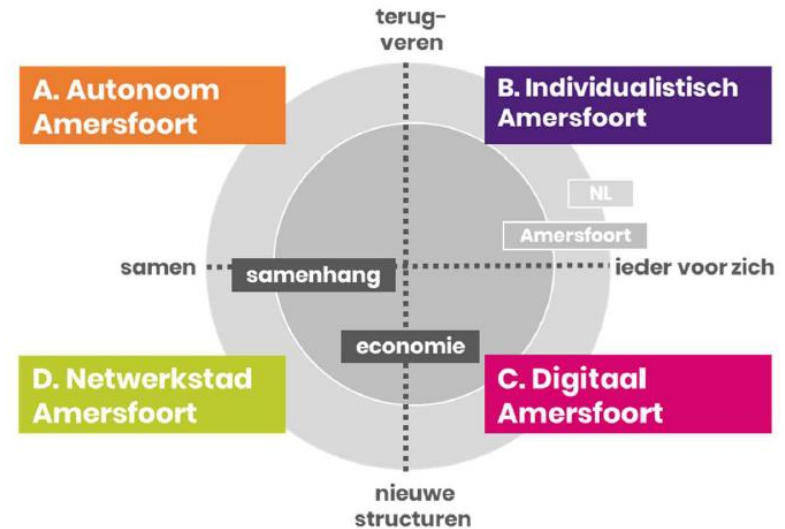
De gemeente heeft onder begeleiding van een extern bureau een coronakompas ontwikkeld. Het coronakompas gaat uit van vier mogelijke scenario's die de Amersfoortse samenleving beschrijven in een toekomstig postcorona tijdperk.

Omdat we niet weten welke ontwikkelingen worden versterkt of verzwakt door de coronacrisis, kan het kompas dienen als leidraad, om in de gaten te houden hoe ontwikkelingen zich ontfouten. Ook geeft het de mogelijkheid alvast te verkennen hoe de stad daarmee om kan gaan.

De scenario's zijn tot stand gekomen met inbreng van collegeleden, raadsleden en ambtenaren van de gemeente Amersfoort. Daarnaast is een coronadenktank bevestigd, 15 Amersfoorters met een grote betrokkenheid bij de stad, ieder vanuit een andere invalshoek. Op basis van input uit al deze betrokkenen, en een studie van openbare bronnen, zijn 2 kernonzekerheden geïdentificeerd:

- De samenhang in de samenleving (is het in 2025 ieder voor zich, of neemt de sociale cohesie juist toe?)
- De ontwikkeling van de economie (veert de economie terug naar de structuren van voor corona, of ontstaan er nieuwe economische structuren?)

Deze kernonzekerheden op 2 assen uitgezet, hebben geleid tot de volgende 4 scenario's:

Voor ieder scenario is uitgewerkt hoe dit zou kunnen uitwerken op de sociale, economische en ruimtelijke ontwikkeling. Ook het mogelijke effect op de bestuurlijke ontwikkeling is geschetst.

Dit rapport geeft aan hoe bewoners van Amersfoort tegen de geschetste ontwikkelingen uit de verschillende scenario's aankijken. Welke van deze ontwikkelingen voorzien zij in de toekomst? Herkennen zij zich erin? En welke zorgen leven er onder bewoners, en waar zien zij misschien ook kansen?

Opgemerkt wordt dat in dit onderzoek *verwachtingen van bewoners over de toekomst* centraal staan. Dit wil niet zeggen dat de genoemde ontwikkelingen daarmee ook meer waarschijnlijk zijn.

2.2 Opzet

Voor de uitvoering van het onderzoek is gebruik gemaakt van het AmersfoortPanel. In dit digitale Panel zitten Amersfoorters die hebben aangegeven periodiek mee te willen doen aan online onderzoek. Het AmersfoortPanel vormt geen perfecte afspiegeling van alle Amersfoorters. Het telt bijvoorbeeld relatief veel maatschappelijk betrokken mensen, hoger opgeleiden en Amersfoorters van middelbare leeftijd.

In mei 2021 hebben de leden van het AmersfoortPanel een e-mail ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek. In totaal hebben 2.847 panelleden van 21 jaar en ouder de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 62%.

Jongeren zijn lastig te bereiken voor onderzoek. Voor dit onderzoek zijn - naast de jongere leden van het AmersfoortPanel 18 t/m 21 jaar - ook jongeren aangeschreven uit het Jongerenpanel (16-18 jaar). Daarnaast zijn ook enkele scholen benaderd om de vragenlijst te verspreiden. Uiteindelijk hebben 38 jongeren in de leeftijd van 15 tot 21 jaar de vragenlijst ingevuld. Dit aantal is te klein om uitspraken te doen. Wel is in een aparte paragraaf beschreven bij welke onderwerpen de antwoorden van de jongeren aanzienlijk afwijken van de gemiddelde uitkomsten.

3. Autonom Amersfoort

3.1 Scenario in het kort

Eén van de scenario's is Autonom Amersfoort genoemd. Bij dit scenario gaan we ervan uit dat de Amersfoortse samenleving zich ontwikkelt in de richting van meer cohesie. Inwoners willen meer met elkaar te maken hebben, voelen zich betrokken bij hun medebewoners.

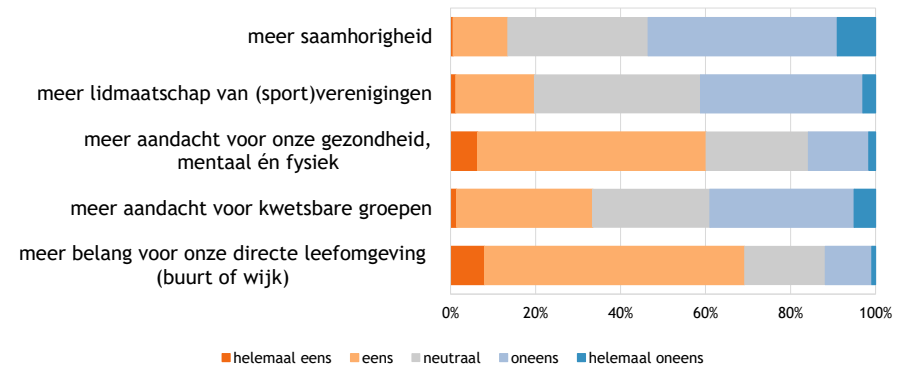
Ook gaat dit scenario ervan uit dat de Nederlandse economie weer terugkeert naar het 'oude normaal'. Hoewel corona voor organisaties en bedrijven soms blijvend een flinke impact hebben, gaat dit scenario er niet vanuit dat de coronacrisis tot herbezinning leidt en tot een andere inrichting van de economie.

3.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen

In het scenario Autonom Amersfoort verwachten we dat de saamhorigheid tussen bewoners toeneemt en er blijvend meer aandacht is voor kwetsbare groepen. Ook zouden we blijvend meer aandacht hebben voor gezondheid, zowel fysiek als mentaal. De buurt en wijk worden voor mensen belangrijker. Ook zouden in dit scenario de cultuursector en het verenigingsleven profiteren van de toegenomen solidariteit.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 1: Scenario Autonom Amersfoort: verwachtingen over samenleven, leefomgeving en verenigingen

*De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1

Bron: O&S

Maar weinig mensen (14%) denken dat de saamhorigheid blijvend toeneemt, 54% verwacht dit niet. Ook denkt maar een kleine groep (20%) dat na corona mensen vaker lid worden van (sport)verenigingen vanwege het samenzijn. Een ruime meerderheid (60%) denkt wel dat we door corona meer aandacht zullen hebben voor onze gezondheid, zowel mentaal als fysiek.

Een derde verwacht dat er blijvend aandacht zal zijn voor kwetsbare groepen; maar de groep die denkt dat dit niet het geval is, is groter (39%).

Een aanzienlijke groep, twee derde van de panelleden, denkt dat we onze buurt of wijk in de toekomst belangrijker gaan vinden, omdat we meer vanuit huis zouden blijven werken.

3.3 Veiligheid, economie en binnenstad

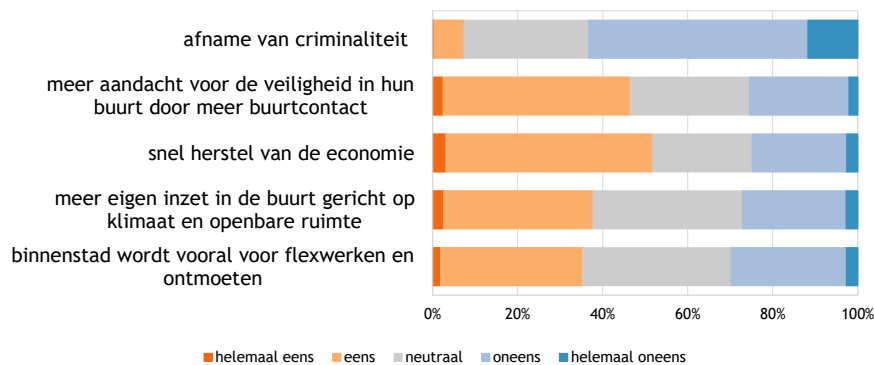
In het scenario Autonoom Amersfoort verwachten we dat er in de wijken veel sociale controle is en de criminaliteitscijfers dalen.

De economie zal zich vrij snel herstellen. De saamhorigheid en het toenemende belang van de buurt zou er ook toe leiden dat inwoners samen werken aan verbetering van de klimaatdoelstellingen en openbare ruimte in hun wijk.

De binnenstad zou vooral een plek worden voor ontmoeten en flexwerken.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 2: Scenario Autonoom Amersfoort: verwachtingen over veiligheid, economie en binnenstad

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1
Bron: O&S*

Bijna de helft van de panelleden denkt dat mensen meer op de veiligheid in hun buurt letten, doordat er meer buurtcontact is dan voorheen. Maar men verwacht niet dat dit zal leiden tot een daling van criminaliteitscijfers.

Wat betreft het al dan niet herstel van de economie, lopen de meningen van de panelleden uiteen:

- 52% verwacht een snel herstel,
- 46% verwacht een forse economische crisis (zie paragraaf 4.3, scenario Individualistisch Amersfoort)

Maar een klein deel - een derde van de panelleden - verwacht dat de binnenstad vooral een plek wordt voor ontmoeting en flexwerken. Een grote meerderheid (76%) denkt dat de binnenstad vooral een plek blijft voor allerlei activiteiten, zowel winkelen, wonen, werken als recreatie (zie paragraaf 6.3).

3.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

In het scenario Autonoom Amersfoort gaan we ervan uit dat we ons vooral in de vrije tijd verplaatsen. We reizen minder voor werk of school. Deelconcepten en de fiets zouden populairder worden.

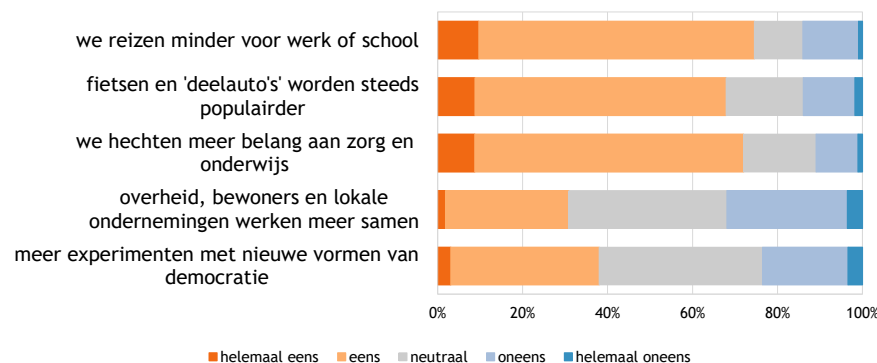
In dit scenario vinden we de zorgsector en onderwijs belangrijk. We besteden aandacht om arbeidstekorten in deze sectoren op te lossen.

Daarnaast zou de gemeente meer samenwerken met inwoners aan beleid en bijvoorbeeld experimenteren met nieuwe vormen van inspraak.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 3: Scenario Autonoom Amersfoort: verwachtingen over mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Een grote meerderheid van de panelleden - ruim driekwart - verwacht dat we minder reizen voor werk of school. Ook een grote groep - twee derde - denkt dat 'deelauto's' en fietsen steeds populairder zullen worden.

Ruim twee derde verwacht ook dat we door de coronacrisis de zorg en het onderwijs belangrijker gaan vinden.

Veel minder verwachten panelleden van dat overheid en bewoners meer samen zouden optrekken. Een kwart verwacht meer samenwerking tussen overheid, bewoners en lokale ondernemingen. Een even grote groep denkt juist van niet. Een iets grotere groep - bijna vier op de tien - denkt wel dat we meer gaan experimenteren met nieuwe vormen van democratie.

3.5 Conclusie

Samen, oog voor elkaar én een terugverende economie zijn centrale uitgangspunten bij het scenario Autonoom Amersfoort.

Het eerste uitgangspunt - saamhorigheid en oog voor elkaar - wordt maar heel beperkt als toekomstontwikkeling verwacht. Maar een klein deel van de panelleden denken dat - als gevolg van corona - er meer saamhorigheid is (14%) of dat we meer oog hebben voor kwetsbare groepen (34%). Dit terwijl men wel meer 'sociale problematiek' verwacht: Men verwacht dat groepen mensen achter gaan raken en mensen meer tegenover elkaar komen te staan.

Het tweede uitgangspunt van het scenario - een terugverende economie in het oude systeem - ligt ook minder voor de hand volgens de panelleden. Een grote meerderheid (78%) verwacht een snelle verandering richting een digitale economie (zie hoofdstuk 5, het scenario Digitaal Amersfoort). Hierbij moet worden opgemerkt dat de verandering naar een digitale economie mogelijk niet altijd wordt ervaren als een 'nieuw economisch model / een platformeconomie'.

Hoewel de twee centrale uitgangspunten van het scenario Autonoom Amersfoort niet door een grote groep wordt verwacht, zijn er toch ontwikkelingen die passen in dit scenario en die een duidelijke meerderheid voor de toekomst wél voorziet:

- 69% verwacht dat de wijk/buurt waarin men woont, belangrijker wordt;
- 68% verwacht meer gebruik van (deel)auto's en de fiets;
- 72% verwacht dat we zorg en onderwijs belangrijker gaan vinden;
- 60% verwacht dat we meer aandacht hebben voor onze gezondheid (fysiek en mentaal).

4. Individualistisch A'foort

4.1 Scenario in het kort

Eén van de scenario's is Individualistisch Amersfoort genoemd. Bij dit scenario gaan we ervan uit dat door de coronacrisis de mensen in Amersfoort sterk op zichzelf teruggeworpen zijn. Dit zou tot een versnipperde samenleving leiden, ook wanneer de pandemie voorbij is. Een dergelijke 'ieder voor zich'-samenleving kan ook een uiting zijn van keuzevrijheid en zelfbeschikking en in die zin een positief effect hebben: het kan een gevoel controle geven over het eigen leven, in keuzes voor de inrichting van hun leven en leefomgeving.

Ook gaat dit scenario ervan uit dat de Nederlandse economie weer terugkeert naar het 'oude normaal'. Hoewel corona voor organisaties en bedrijven soms blijvend een flinke impact hebben, gaat dit scenario er niet vanuit dat de coronacrisis tot herbezinning leidt en tot een andere inrichting van de economie.

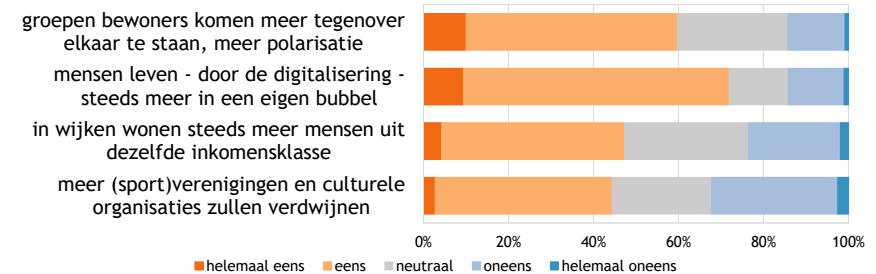
4.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen

In het scenario Individualistisch Amersfoort verwachten we dat polarisatie toeneemt, versterkt door de digitalisering. Steeds meer leven mensen in een eigen 'bubbel'. In wijken wonen steeds vaker mensen uit dezelfde inkomensklasse.

In dit scenario wordt ook verwacht dat veel (sport)verenigingen en culturele organisaties zullen verdwijnen in de nasleep van corona.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters denken dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 4: Scenario Individualistisch Amersfoort: verwachtingen over samenleven, leefomgeving en verenigingen

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Zes op de tien panelleden voorzien in de toekomst een toenemende polarisatie, waarbij groepen bewoners tegenover elkaar komen te staan. Een nog grotere groep, bijna driekwart van de panelleden, verwacht dat we steeds meer in een eigen bubbel leven. Maar een relatief kleine groep - een op de zeven - geeft aan deze ontwikkelingen niet te verwachten.

Bijna de helft van de panelleden denken dat in de toekomst in de wijken steeds meer mensen uit dezelfde inkomensklasse wonen.

Iets minder dan de helft verwacht dat veel (sport)verenigingen en culturele organisaties zullen verdwijnen als gevolg van de coronacrisis. Een kwart van de panelleden denkt dat juist niet.

4.3 Veiligheid, economie en binnenstad

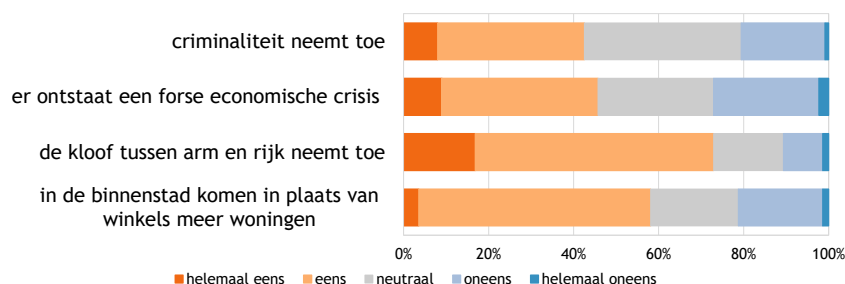
In het scenario Individualistisch Amersfoort wordt verwacht dat de criminaliteitscijfers weer gaan stijgen. Ook gaat dit scenario er vanuit dat corona tot een diepe economische crisis leidt. Door corona zouden verschillen worden versterkt: de kloof tussen arm en rijk neemt toe.

Leegstand in de binnenstad zou in dit scenario worden opgevangen met wonen.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 5: Scenario Individualistisch Amersfoort: verwachtingen over veiligheid, economie en binnenstad

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1
Bron: O&S*

Iets minder dan de helft van de panelleden verwacht dat de criminaliteit zal toenemen. Een kleinere groep - vier op de tien - geeft 'neutraal' aan.

Wat betreft het al dan niet herstel van de economie, lopen de meningen van de panelleden uiteen:

- 46% verwacht een forse economische crisis
- 52% verwacht een snel herstel (zie paragraaf 3.3, scenario Autonomoos Amersfoort)

Een duidelijke meerderheid zien we bij de stelling over een groeiende kloof tussen arm en rijk. Meer dan driekwart van de panelleden verwachten in de toekomst dat de verschillen tussen arm en rijk groter zullen worden.

Bijna zes op de tien panelleden denkt dat in de binnenstad in plaats van winkels er meer woningen zullen komen. Maar een nog grotere

meerderheid (76%) denkt dat de binnenstad vooral een plek blijft voor allerlei activiteiten, zowel winkelen, wonen, werken als recreatie.

4.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

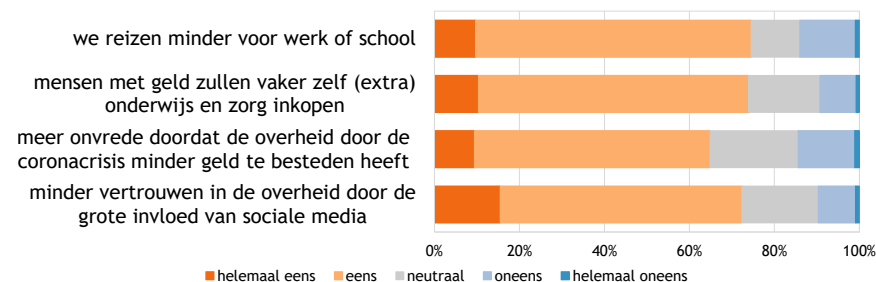
In het scenario Individualistisch Amersfoort verwachten we dat het rustiger is op de weg: sommige beroepen gaan overwegend digitaal, andere blijven fysieke aanwezigheid vragen.

Als mensen geld hebben, zullen ze vaker (extra) onderwijs en zorg inkopen, wordt er in dit scenario verwacht.

De in dit scenario verwachte polarisatie en economische crisis zou ook gevolgen hebben voor de wijze waarop inwoners tegen de overheid aan kijken. Er zou meer onvrede onder bewoners zijn, doordat de overheid door de coronacrisis minder geld te besteden heeft. Ook zou het vertrouwen in de overheid - mede door de invloed van de sociale media - afnemen.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 6: Scenario Individualistisch Amersfoort: verwachtingen over mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1; bron: O&S*

Een grote meerderheid van de panelleden - ruim driekwart - verwacht dat we minder reizen voor werk of school.

In het verlengde van de groeiende kloof tussen arm en rijk, denkt driekwart van de panelleden dat mensen die geld hebben in de toekomst vaker zelf (extra) zorg en onderwijs inkopen.

Veel panelleden verwachten in de toekomst meer onvrede en minder vertrouwen in de overheid. Bijna twee derde denkt dat door de coronacrisis de overheid minder geld te besteden heeft en dit voor onvrede zal zorgen. Driekwart van de panelleden verwacht dat door de grote invloed van sociale media het vertrouwen in de overheid afneemt.

4.5 Conclusie

Toenemende individualisering én een economie die - na een forse crisis - terugveert in het oude systeem zijn centrale uitgangspunten bij het scenario Individualistisch Amersfoort.

Het eerste uitgangspunt - toenemende individualisering - wordt door een meerderheid van de panelleden verwacht. Deze groep verwacht dat we meer in een 'eigen bubbel leven', groepen mensen meer tegenover elkaar komen te staan en de kloof tussen arm en rijk groter wordt.

Het tweede uitgangspunt van het scenario - een terugverende economie in het oude systeem - ligt minder voor de hand volgens de panelleden. Een grote meerderheid (78%) verwacht een snelle verandering richting een digitale economie (zie hoofdstuk 5, het scenario Digitaal Amersfoort). Hierbij moet worden opgemerkt dat de verandering naar een digitale economie mogelijk niet altijd wordt ervaren als een 'nieuw economisch model / een platformeconomie'.

Over de volgende ontwikkelingen - passend bij het scenario Individualistisch Amersfoort - is er een duidelijke meerderheid die deze voor de toekomst voorziet:

- 60% verwacht dat groepen mensen vaker tegenover elkaar staan;

- 65% verwacht dat er meer onvrede is doordat de overheid minder geld te besteden heeft;
- 74% verwacht dat mensen met geld vaker (extra) zorg of onderwijs zelf zullen inkopen.

5. Digitaal Amersfoort

5.1 Scenario in het kort

Eén van de scenario's is Digitaal Amersfoort genoemd. Bij dit scenario gaan we ervan uit dat door de coronacrisis de mensen in Amersfoort sterk op zichzelf teruggeworpen zijn. Dit zou tot een versnipperde samenleving leiden, ook wanneer de pandemie voorbij is. Een dergelijke 'ieder voor zich'-samenleving kan ook een uiting zijn van keuzevrijheid en zelfbeschikking en in die zin een positief effect hebben: het kan een gevoel controle geven over het eigen leven, in keuzes voor de inrichting van hun leven en leefomgeving.

Ook gaat dit scenario ervan uit dat de Nederlandse economie niet terugkeert naar het 'oude normaal'. De coronacrisis toont de zwakke plekken van onze huidige economie en is aanleiding tot een andere inrichting van de economie.

5.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen

In het scenario Digitaal Amersfoort verwachten we dat niet alleen werk of school, maar ook het sociale leven zich meer dan ooit digitaal afspeelt. Steeds meer mensen leven in een eigen 'bubbel'. Niet iedereen kan digitaal even goed meekomen; sommige groepen mensen zouden achterraken.

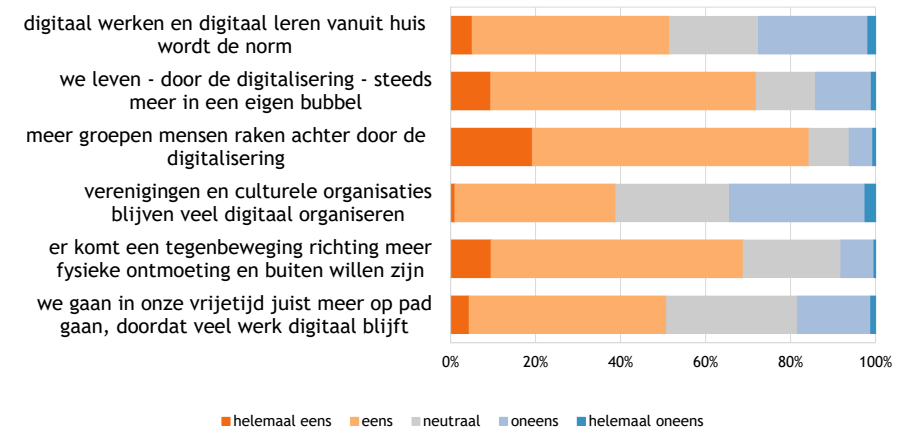
De (sport)verenigingen en de cultuursector zouden in dit scenario zichzelf opnieuw uitvinden door ook na de coronacrisis gebruik te (blijven) maken van digitale mogelijkheden.

Tegelijkertijd zou er volgens dit scenario ook een ontwikkeling andersom plaatsvinden: een groep mensen zou zich in de vrije tijd juist bewust

afkeren van de digitalisering. Zij willen veel fysieke ontmoeting en vermaak buitenshuis zoeken. De verenigingen en de cultuursector zouden hiervan profiteren.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 7: Scenario Digitaal Amersfoort: verwachtingen over samenleven, leefomgeving en verenigingen

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

De helft van de panelleden voorziet dat digitaal werken en digitaal leren de norm worden. Een kwart geeft aan dit niet te verwachten.

Een grotere meerderheid ziet wél duidelijke gevolgen voor onze samenleving. Bijna driekwart denkt dat we steeds meer in een eigen bubbel leven. En meer dan 80% verwacht dat mensen achterraken doordat ze niet kunnen meekomen.

De meningen zijn verdeeld over de vraag of (sport)verenigingen en de cultuursector ook na de coronacrisis veel digitaal blijven organiseren: 39% denkt van wel, 34% denk van niet.

Een aanzienlijke groep - twee derde van de panelleden - denkt dat de digitalisering ook een tegengestelde trend stimuleert: mensen die veel fysieke ontmoeting willen en buiten willen zijn. De helft denkt dat dit ook leidt tot het zoeken naar vermaak buitenshuis (waar bijvoorbeeld verenigingen en de cultuursector van zouden kunnen profiteren).

5.3 Veiligheid, economie en binnenstad

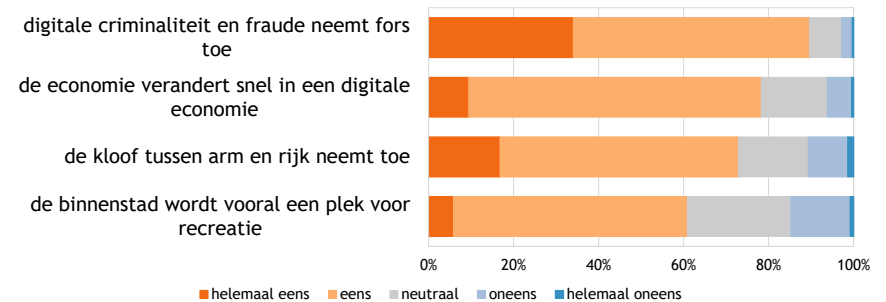
In het scenario Digitaal Amersfoort verwachten we dat de digitale economie ook voor een vlucht zorgt in digitale criminaliteit.

Er wordt voorzien dat uit een door corona ontstane economische crisis snel een nieuwe nog meer digitale economie zou ontstaan: in vrijwel alle sectoren gaan digitale platforms de verdienmodellen bepalen. Doordat minder baanzekerheid, meer tijdelijke contracten en door een toenemende 'digitale kloof' neemt de kloof tussen arm en rijk toe.

Door de opkomst van de platformeconomie zouden er in dit scenario in de binnenstad minder winkels zijn, maar wordt de binnenstad wel veel gebruikt. Vooral voor horeca, cultuur en 'leisure' zouden mensen de binnenstad weten te vinden.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 8: Scenario Digitaal Amersfoort: verwachtingen over veiligheid, economie en binnenstad

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Een grote meerderheid van de panelleden (90%) verwacht dat digitale criminaliteit en fraude zal toenemen. Ook denkt meer dan driekwart dat de economie snel verandert in een digitale economie. Meer dan 70% verwacht dat de kloof tussen arm en rijk zal toenemen. Hoewel dit niet wil zeggen dat de panelleden ook een direct verband leggen tussen de digitale economie en de kloof tussen arm en rijk, gaf wel een grote meerderheid aan te verwachten dat mensen achterraken doordat ze niet kunnen meekomen met de digitalisering (zie figuur 7).

Zes op de tien paneleden verwacht dat de binnenstad steeds meer een plek wordt voor recreatie, en minder voor bijvoorbeeld winkelen. Maar een nog grotere meerderheid (76%) denkt dat de binnenstad vooral een plek blijft voor allerlei activiteiten, zowel winkelen, wonen, werken als recreatie.

5.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

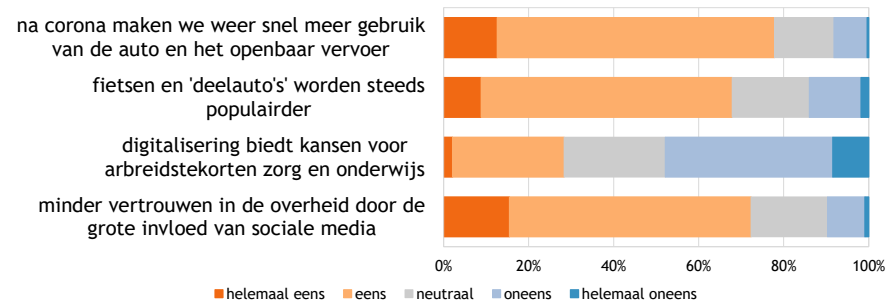
In het scenario Digitaal Amersfoort verwachten we dat na corona onze reisbewegingen weer snel toenemen. Wel wordt verwacht dat meer gebruik wordt gemaakt van deelconcepten. Het voertuigbezit zou afnemen, terwijl de vervoersbewegingen toenemen.

In dit scenario wordt ervan uitgegaan dat de gemeente veel meer hoog technische oplossingen gaat gebruiken wat een veranderende rol met zich meebrengt. In dit onderzoek is niet ingegaan op vraag in hoeverre bewoners dit ook verwachten. De mogelijkheden die er zijn op dit gebied kunnen als een autonome trend worden bestempeld; tegelijkertijd is het *gebruik* hiervan ook iets waar de gemeente zelf keuzes in maakt. In het verlengde hiervan is wél in het onderzoek gevraagd in hoeverre men verwacht dat digitalisering oplossingen zal gaan bieden om arbeidstekorten in zorg en onderwijs op te lossen.

In dit digitale scenario is ook de invloed van de sociale media belangrijk. De grote invloed hiervan zou het vertrouwen in de overheid verminderen.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 9: Scenario Digitaal Amersfoort: verwachtingen over mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Een grote groep - bijna 80% - verwacht dat we na corona weer snel meer gaan reizen, met de auto of het openbaar vervoer. Twee derde van de panelleden denkt dat fietsen en 'deelauto's' daarbij populairder worden.

Minder kans zien panelleden om tekorten in de zorgsector en het onderwijs op te lossen door digitalisering: 28% ziet kansen op dat vlak, 48% niet.

Bijna driekwart van de panelleden verwachten dat de grote invloed van de sociale media een negatief effect heeft op het vertrouwen in de overheid.

5.5 Conclusie

Toenemende individualisering én een economie die beweegt naar een nieuwe structuur zijn centrale uitgangspunten bij het scenario Digitaal Amersfoort.

Het eerste uitgangspunt - toenemende individualisering - wordt door een meerderheid van de panelleden verwacht. Deze groep verwacht dat we

meer in een ‘eigen bubbel leven’ (72%), groepen mensen meer tegenover elkaar komen te staan en de kloof tussen arm en rijk groter wordt (73%).

Ook het tweede uitgangspunt van het scenario - een economie die zich beweegt richting een nieuwe structuur - is voor een grote groep panelleden te verwachten. Een grote meerderheid (78%) verwacht een snelle verandering richting een digitale economie. Hierbij moet worden opgemerkt dat de verandering naar een digitale economie mogelijk niet altijd wordt ervaren als een ‘nieuw economisch model / een platformeconomie’. Ook voorzien panelleden dat lang niet al het werk digitaal wordt: 52% denkt dat ‘digitaal werken en digitaal leren de norm wordt’.

Een meerderheid van de panelleden herkent ook de doorwerking die de individualisering en digitalisering zou kunnen hebben op uiteenlopende terreinen:

- 90% verwacht een forse toename van de digitale criminaliteit;
- 72% verwacht een afname van het vertrouwen in de overheid door de toenemende invloed van sociale media;
- 69% verwacht een tegenbeweging van mensen die juist fysiek contact zoeken;
- 68% verwacht dat - naast de fiets - ‘deelauto’s’ populair worden.

Hoewel een meerderheid van de panelleden de centrale uitgangspunten van het scenario Digitaal Amersfoort in de toekomst als realistisch verwacht, zijn er ook enkele ontwikkelingen - passend binnen dit scenario - die een meerderheid niet zo voorziet, namelijk:

- 28% verwacht dat digitalisering ook oplossingen kan bieden voor de arbeidstekorten in de zorg en het onderwijs;
- 39% verwacht dat verenigingen en culturele organisaties ook veel digitaal blijven organiseren.

6. Netwerkstad A'foort

6.1 Scenario in het kort

Eén van de scenario's is Netwerkstad Amersfoort genoemd. Bij dit scenario gaan we ervan uit dat de Amersfoortse samenleving zich ontwikkelt in de richting van meer cohesie. Inwoners willen meer met elkaar te maken hebben, voelen zich betrokken bij hun medebewoners.

Ook gaat dit scenario ervan uit dat de Nederlandse economie niet terugkeert naar het 'oude normaal'. De coronacrisis toont de zwakke plekken van onze huidige economie en is aanleiding tot een andere inrichting van de economie.

6.2 Samenleven, leefomgeving en verenigingen

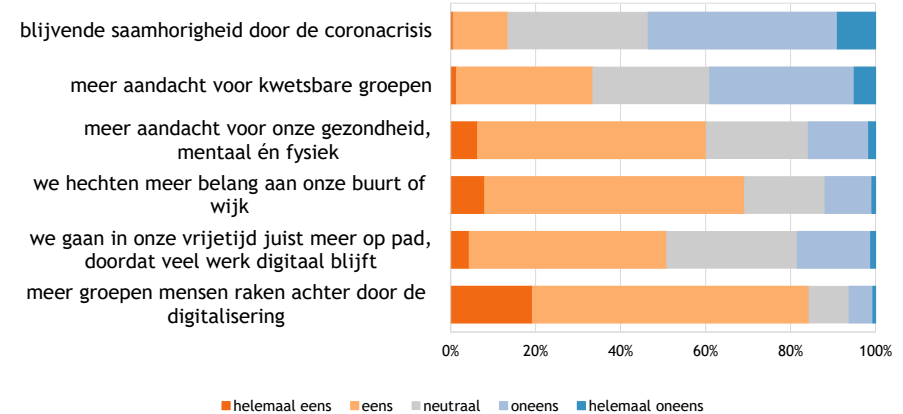
In het scenario Netwerkstad Amersfoort lijken de verwachtingen op die van het scenario Autonoom Amersfoort. Verwacht wordt dat de saamhorigheid tussen bewoners toeneemt en er blijvend meer aandacht is voor kwetsbare groepen. Ook zouden we blijvend meer aandacht hebben voor gezondheid, zowel fysiek als mentaal. De buurt en wijk worden voor mensen belangrijker.

In het scenario Netwerkstad is wat we samendoen in onze vrije tijd een belangrijk bindmiddel. We gaan in onze vrijetijd juist meer op pad. De cultuursector en (sport)verenigingen gaat het goed.

Verskil met het scenario Autonoom Amersfoort is dat er in het scenario Netwerkstad wordt uitgegaan van (digitale) vernieuwing. Sociale cohesie betekent nu ook: mensen weten elkaar digitaal snel te vinden. Dit brengt met zich mee dat als mensen het lastig vinden om digitaal mee te komen of het niet willen, dit tot een sociaal isolement kan leiden.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 10: Scenario Netwerkstad Amersfoort: verwachtingen over samenleven, leefomgeving en verenigingen

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

De verwachtingen zijn bij deze onderwerpen (samenleven, leefomgeving en (sport)verenigingen) gelijk aan die zoals beschreven bij het scenario Autonoom Amersfoort (paragraaf 3.2).

Maar weinig mensen denken dat de saamhorigheid blijvend toeneemt: 14% verwacht dit wel, 54% niet. Een iets grotere groep (34%) verwacht wel dat er blijvend aandacht zal zijn voor kwetsbare groepen; maar de groep die denkt dat dit niet het geval is, is groter (39%). Meer panelleden, 60%, denken dat we door corona meer aandacht zullen hebben voor onze gezondheid, zowel mentaal als fysiek.

Ook denkt twee derde van de panelleden dat we onze buurt of wijk in de toekomst belangrijker gaan vinden, omdat we meer vanuit huis zouden blijven werken.

De helft van de panelleden verwacht dat we in onze vrije tijd juist meer op pad gaan. De andere helft denkt van niet of gaf 'neutraal' aan.

In het scenario Netwerkstad staat ook (digitale) vernieuwing centraal. Dit brengt het risico mee van sociaal isolement wanneer mensen het lastig vinden om digitaal niet mee te komen of het niet willen. Een groot deel van de panelleden lijkt dit risico reëel te vinden. Namelijk 84% geeft aan te verwachten dat door digitalisering niet iedereen kan meekomen.

6.3 Veiligheid, economie en binnenstad

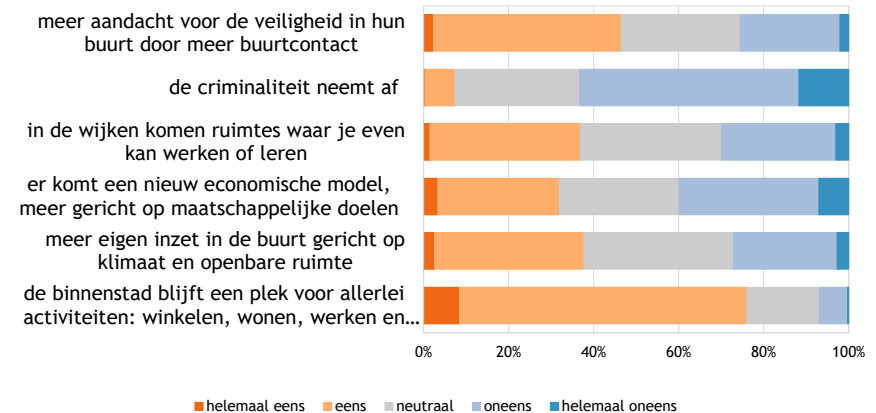
In het scenario Netwerkstad Amersfoort verwachten we in de wijken veel sociale controle is en de criminaliteitscijfers dalen.

Het oude economische model heeft in dit scenario haar grenzen bereikt. We beleven een omwenteling: van puur financiële naar maatschappelijke en ecologische winst. Werk draait om je maatschappelijke bijdrage. Ook zouden inwoners samen werken aan verbetering van de klimaatdoelstellingen en openbare ruimte in hun wijk.

Ruimte wordt in dit scenario meer flexibel gebruikt. Wanneer je zelf geen thuiswerkplek hebt, dan kan je gebruik maken van gedeelde werk- of leerplekken. In de binnenstad zou meer plek komen om te wonen en te werken. Maar daarnaast blijft het ook een plek om te winkelen en te ontmoeten.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 11: Scenario Netwerkstad Amersfoort: verwachtingen over veiligheid, economie en binnenstad

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Bijna de helft van de panelleden denkt dat mensen meer op de veiligheid in hun buurt letten, doordat er meer buurtcontact is dan voorheen. Maar men verwacht niet dat dit zal leiden tot een daling van criminaliteitscijfers.

De meningen zijn verdeeld of er een ontwikkeling zou doorzetten waarbij er in de wijken meer ruimtes komen waar je even kan werken of leren. Een derde denkt van wel, maar een bijna even grote groep denkt van niet.

Ook voor wat betreft een overstap naar een nieuw economisch model lopen de verwachtingen uiteen. Een derde denkt dat daar de tijd rijp voor is; 40% verwacht dat niet. Ook over de inzet van mensen in hun wijk om samen te gaan werken aan klimaat en openbare ruimte lopen denken de panelleden verschillend. 38% denkt dat mensen dit vaker gaan doen.

Een grote groep - driekwart van de panelleden - verwacht dat de binnenstad een plek blijft voor allerlei functies: winkelen, werken en recreatie.

6.4 Mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

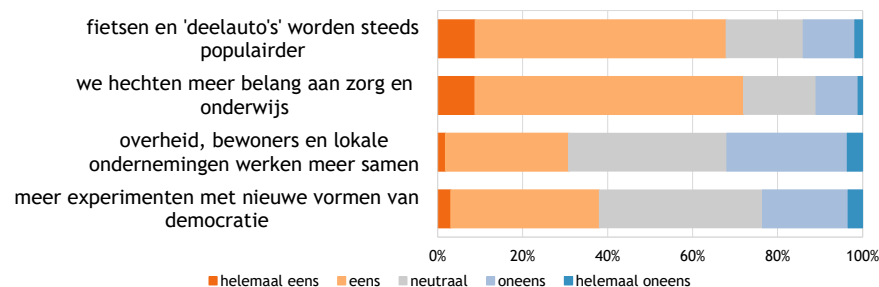
In het scenario Netwerkstad Amersfoort verwachten we dat onze woonwijken meer leefwijken worden. We zouden ons vooral lopend, fietsend of met het ov verplaatsen.

De zorg en het onderwijs zijn we door de coronacrisis in dit scenario belangrijker gaan vinden; beroepen in het publieke domein zouden meer gewaardeerd worden.

In het scenario Netwerkstad zijn samenwerking tussen inwoners en gemeente belangrijk en vinden er - in navolging van de omwenteling naar een nieuw economisch model - ook meer experimenten plaats.

De volgende figuur geeft aan in hoeverre Amersfoorters verwachten dat deze ontwikkelingen zich ook zullen voordoen.

Figuur 12: Scenario Netwerkstad Amersfoort: verwachtingen over mobiliteit, zorg & onderwijs en bestuurlijke ontwikkeling

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1
Bron: O&S*

Een grote groep - twee derde - denkt dat 'deelauto's' en fietsen steeds populairder zullen worden.

Ruim twee derde verwacht ook dat we door de coronacrisis de zorg en het onderwijs belangrijker gaan vinden.

Veel minder verwachten panelleden dat overheid en bewoners meer samen zouden optrekken: een kwart verwacht meer samenwerking, een even grote groep denkt juist van niet. Een iets grotere groep - bijna vier op de tien - denkt wel dat we meer gaan experimenteren met nieuwe vormen van democratie.

6.5 Conclusie

Samen, oog voor elkaar én een omwenteling van het economisch model zijn twee centrale uitgangspunten bij het scenario Netwerkstad Amersfoort.

Het eerste uitgangspunt - saamhorigheid en oog voor elkaar - wordt maar heel beperkt als toekomstontwikkeling verwacht. Maar een klein deel van de panelleden denken dat - als gevolg van corona - er meer saamhorigheid is (14%) of dat we meer oog hebben voor kwetsbare groepen (34%). Dit terwijl men wel meer 'sociale problematiek' verwacht: Men verwacht dat groepen mensen achter gaan raken en mensen meer tegenover elkaar komen te staan.

Ook het tweede uitgangspunt van het scenario - een omwenteling van de economie - wordt maar door een minderheid van de panelleden verwacht. 32% denkt dat we een overstap maken naar een nieuw economisch model, waarbij maatschappelijke doelen belangrijker zouden worden dan puur financiële winst.

Hoewel de centrale uitgangspunten van het scenario Netwerkstad Amersfoort niet door een grote groep worden verwacht, zijn er wél

enkele ontwikkelingen - passend binnen dit scenario - die wel worden voorzien, namelijk:

- 69% verwacht dat de wijk/buurt waarin men woont, belangrijker wordt;
- 68% verwacht meer gebruik van (deel)auto's en de fiets;
- 72% verwacht dat we zorg en onderwijs belangrijker gaan vinden;
- 60% verwacht dat we meer aandacht hebben voor onze gezondheid (fysiek en mentaal);
- 76% verwacht dat de binnenstad een plek blijft voor allerlei activiteiten: winkelen, wonen, werken en recreatie.

7. Zorgen en kansen

7.1 Waar maken Amersfoorters zich zorgen over?

Aan de panelleden is gevraagd over welke onderwerpen zij zich het meeste zorgen maken. Onderstaande figuur geeft de uitkomsten weer.

Figuur 13: Over welke onderwerpen maakt u zich voor de toekomst het meeste zorgen?

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Verreweg de meeste zorgen maken panelleden zich over de toenemende polarisering, ongelijkheid en klimaatverandering. Meer dan de helft geeft dit aan. Daarna komen onderwerpen als gezondheid, arbeidstekorten in bijvoorbeeld zorg en onderwijs.

Bij de optie 'anders namelijk' geven panelleden uiteenlopende onderwerpen aan. Genoemd worden: betaalbare huisvesting, veiligheid,

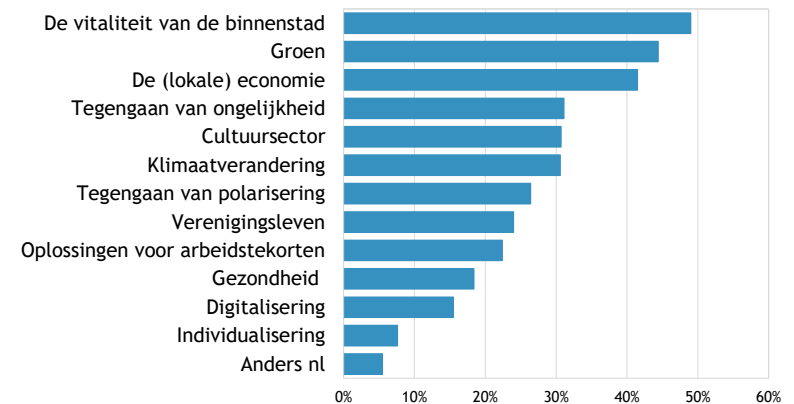
discriminatie, migratie en onderwijs. Maar ook problemen als incompetentie van de overheid en de groeiende invloed van buitenlandse regimes worden genoemd.

In de toelichtingen die panelleden gaven op het thema waar zij zich het meeste zorgen over maakten, benadrukten zij vaak hun zorg. Soms gaven zij een nadere specificering. Mogelijk kunnen deze 'open antwoorden' in een latere fase nog gebruikt worden.

7.2 Welke kansen zien Amersfoorters juist nu voor de stad?

Aan de panelleden is gevraagd op welke thema's zij juist nu kansen zien voor de stad. Onderstaande figuur geeft de uitkomsten weer.

Figuur 14: Voor welke onderwerpen ziet u juist nu kansen voor de stad?

**De exacte vraagstellingen zijn opgenomen in bijlage 1*

Bron: O&S

Als het gaat om kansen voor de stad die juist nu aangepakt zouden kunnen worden, staan bovenaan: de vitaliteit van de binnenstad, verbetering van groen en de (lokale) economie. Bijna de helft van de panelleden noemt (een van) deze drie onderwerpen. Daarna worden onderwerpen genoemd als het tegengaan van ongelijkheid, de cultuursector en klimaatverandering.

Bij de antwoordcategorie ‘anders namelijk’ geven panelleden uiteenlopende onderwerpen aan. Vooral wonen/ huisvesting wordt vaker genoemd, maar ook meer samenwerking met bewoners.

In de toelichtingen die panelleden gaven op het thema waar zij de meeste kansen zien, benadrukten zij vaak nogmaals de kansen die zij zien. Soms gaven zij een nadere specificering. Mogelijk kunnen deze ‘open antwoorden’ in een latere fase nog gebruikt worden.

8. Jongeren

8.1 Wat verwachten jongeren anders dan volwassenen?

De deelname onder jongeren (15 tot en met 21) is te laag om betrouwbare uitspraken te doen. 37 jongeren hebben de vragenlijst ingevuld. Wel kan indicatief worden gekeken in hoeverre hun antwoorden fors afwijken van de in dit rapport gepresenteerde uitkomsten.

De snelle ontwikkeling richting een digitale economie wordt door een grote meerderheid van de volwassen panelleden verwacht. Voor bijna alle deelnemende jongeren lijkt dat een logische verwachting.

Volgens jongeren gaan we in onze vrije tijd vaker op pad, doordat veel werk digitaal blijft. Ook denken ze - meer dan volwassenen - dat ook na de coronacrisis verenigingen en culturele organisaties veel digitaal blijven organiseren.

Jongeren lijken iets positiever als het gaat om een blijvende saamhorigheid in de samenleving en aandacht voor kwetsbare groepen. Daarentegen lijken ze iets somberder als het gaat om een groeiende kloof tussen arm en rijk.

Opvallend - en het grootste verschil in antwoorden met volwassenen - is de inzet die jongeren verwachten van mensen in hun buurt om het klimaat en de openbare ruimte te verbeteren. Jongeren lijken hier veel positiever over. Daarentegen lijken ze juist weer wat minder te verwachten dat we in de toekomst vaker van de fiets of 'deelauto's' gebruik maken.

8.2 Zorgen van jongeren en de kansen die zij zien

Vanwege de lage respons onder jongeren, kijken we indicatief in hoeverre hun antwoorden fors afwijken van de in dit rapport gepresenteerde uitkomsten.

Wat betreft de zorgen voor de toekomst lijken jongeren goeddeels de zorgen van de volwassenen te delen. Jongeren lijken iets meer dan volwassenen zich zorgen te maken over de (lokale) economie, de aantasting van groen en gezondheid.

Wat betreft de kansen die zij nu zien voor de stad lijken jongeren minder dan volwassenen de kans te zien om polarisering nu aan te pakken. Ook lijken jongeren iets minder mogelijkheden te zien om ongelijkheid tegen te gaan. Daarentegen lijken ze iets meer dan volwassenen kansen te zien voor de stad om arbeidstekorten op te lossen.

Bijlage 1 Vragenlijst met scores

(Bij onderstaande percentages is de 'weet niet/geen mening categorie' buiten beschouwing gelaten. Per vraag gaf twee tot vier procent van de respondenten aan op de stelling geen antwoord te weten)

1. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	Oneens	helemaal oneens
Ik denk dat er door de coronacrisis in de toekomst meer saamhorigheid is	0,6%	12,9%	33,0%	44,5%	9,0%
Ik denk dat er door de coronacrisis in de toekomst meer aandacht voor kwetsbare groepen is	1,4%	32,1%	27,5%	34,0%	5,0%
Ik verwacht dat door de coronacrisis de kloof tussen arm en rijk toeneemt	16,9%	56,1%	16,4v	9,3%	1,4%
Ik verwacht dat groepen bewoners meer tegenover elkaar komen te staan, meer polarisatie	10,0%	49,7%	26,0%	13,5%	0,8%

2. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	Oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat digitaal werken en digitaal leren vanuit huis de norm wordt	5,2%	46,4%	21,0%	25,7%	1,8%
Ik denk dat mensen - door de digitalisering - steeds meer in een eigen bubbel leven	9,5%	62,4%	14,0%	13,1%	1,0%
Ik verwacht dat er een tegenbeweging komt: mensen die veel fysieke ontmoeting willen en buiten willen zijn	9,6%	59,3%	23,0%	7,8%	0,3%

Ik verwacht dat door digitalisering niet iedereen kan meekomen en groepen mensen achterraken	19,3%	65,1%	9,4%	5,6%	0,6%
--	-------	-------	------	------	------

3. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik denk dat na de coronacrisis veel mensen lid worden van (sport)verenigingen, omdat ze meer samen willen doen	1,2%	18,5%	39,1%	38,2%	2,9%
Ik verwacht dat veel (sport)verenigingen en culturele organisaties zullen verdwijnen als gevolg van de coronacrisis	2,8%	41,6%	23,4%	29,7%	2,5%
Ik denk dat ook na de coronacrisis verenigingen en culturele organisaties veel digitaal blijven organiseren	1,1%	37,8%	26,8%	31,8%	2,4%
Doordat veel werk digitaal blijft, denk ik dat we in onze vrijetijd juist meer op pad gaan, bijvoorbeeld naar voorstellingen	4,4%	46,4%	30,8%	17,2%	1,1%

4. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik denk dat we onze directe leefomgeving (buurt of wijk) belangrijker gaan vinden, omdat we meer vanuit huis blijven werken	8,0%	61,2%	19,0%	11,0%	0,8%
Ik verwacht dat meer mensen zich in hun buurt gaan inzetten om het klimaat en de openbare ruimte te verbeteren	2,6%	35,1%	35,2%	24,4%	2,7%
Ik verwacht dat in wijken steeds meer mensen uit dezelfde inkomensklasse wonen	4,3%	43,0%	29,2%	21,7%	1,8%
Ik denk dat er in de wijken meer ruimtes komen waar je even kan gaan werken of leren	1,5%	35,3%	33,3%	26,9%	3,0%

5. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik denk dat sinds de coronacrisis mensen meer op de veiligheid in hun buurt letten, doordat er meer buurtcontact is	2,4%	44,0%	28,1%	23,4%	2,0%
Ik verwacht dat digitale criminaliteit en fraude fors zal toenemen	34,1%	55,6%	7,6%	2,4%	0,3%
Ik verwacht dat criminaliteit zal toenemen, niet alleen de online criminaliteit	8,0%	34,5%	36,9%	19,7%	0,9%
Ik verwacht dat de criminaliteit over het algemeen zal afnemen	0,4%	7,0%	29,4%	51,5%	11,7%

6. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat in de binnenstad in plaats van winkels meer woningen komen	3,6%	54,6%	20,7%	19,9%	1,4%
Ik verwacht dat de binnenstad vooral een plek wordt voor recreatie: uit eten, theater, bioscoop of ander vermaak	5,9%	55,0%	24,3%	14,0%	0,8%
Ik verwacht dat de binnenstad een plek blijft voor allerlei activiteiten: winkelen, wonen, werken en recreatie	8,5%	67,5%	17,1%	6,6%	0,2%
Ik verwacht dat de binnenstad een plek wordt voor ontmoeten en voor flexwerken	1,9%	33,4%	35,0v	27,1%	2,7%

7. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	Eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat we minder reizen voor werk of school	9,7%	64,8%	11,4%	13,1%	0,9%

Ik verwacht dat fietsen en 'deelauto's' steeds populairder worden	8,8%	59,1%	18,2%	12,1%	1,8%
Ik verwacht dat na corona we weer snel meer van de auto en het openbaar vervoer gebruik maken	12,6%	65,2%	14,0%	7,8%	0,4%

8. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat we in een forse economische crisis belanden waarbij veel mensen in financiële problemen komen	9,0%	36,7%	27,2%	24,8%	2,3%
Ik verwacht dat de economie vrij snel weer herstelt	3,1%	48,6%	23,5%	22,2%	2,6%
Ik verwacht dat we een overstap maken naar een nieuw economisch model: maatschappelijke doelen worden belangrijker dan puur financiële winst	3,4%	28,6%	28,1%	32,9%	7,0%
Ik verwacht dat de economie snel verandert in een digitale economie: we kopen en regelen steeds meer via internet	9,5%	68,8%	15,6%	5,7%	0,4%

9. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat veel mensen door de coronacrisis de zorg en het onderwijs belangrijker gaan vinden	8,8%	63,3%	17,0%	9,9%	1,0%
Ik verwacht dat mensen die geld hebben vaker zelf (extra) onderwijs en zorg inkopen	10,4%	63,6%	16,7%	8,5%	0,7%
Ik verwacht dat digitalisering kansen biedt om tekorten aan personeel in de zorg en het onderwijs op te lossen	2,1%	26,2%	23,8%	39,4%	8,4%
Ik verwacht dat we door corona in de toekomst meer aandacht hebben voor onze gezondheid, zowel mentaal als fysiek	6,4%	53,8%	24,1%	14,2%	1,6%

10. Kunt u aangeven in hoeverre u het eens bent met de volgende stellingen?

	helemaal eens	eens	neutraal	oneens	helemaal oneens
Ik verwacht dat de overheid, bewoners en lokale ondernemingen meer gaan samenwerken	1,9%	29,0%	37,2%	28,3%	3,6%
Ik verwacht dat door de coronacrisis de overheid minder geld te besteden heeft en dat dit tot onvrede zal leiden	9,4%	55,5%	20,7%	13,3%	1,1%
Ik denk dat in de toekomst veel meer wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van democratie door de gemeente	3,1%	34,9%	38,5%	20,1%	3,4%
Ik verwacht dat door de grote invloed van sociale media het vertrouwen in de overheid vermindert	15,5%	56,9%	18,0%	8,7%	0,9%

11. Over welke onderwerpen maakt u zich voor de toekomst het meeste zorgen?

Meerdere antwoorden mogelijk

59,2%	Polarisering
55,5%	Toenemende ongelijkheid
54,9%	Klimaatverandering
39,1%	Gezondheid
37,8%	Toenemende arbeidstekorten (bijv. onderwijs en zorg)
36,9%	Individualisering
30,1%	Aantasting van groen
20,0%	Cultuursector
19,3%	De vitaliteit van de binnenstad
14,9%	De (lokale) economie
12,9%	Digitalisering
10,1%	Verenigingsleven
9,7%	Anders namelijk

12. Kunt u het onderwerp toelichten waar u zich het meeste zorgen voer maakt?

13. Voor welke onderwerpen ziet u juist nu kansen voor de stad?

Meerdere antwoorden mogelijk

49,0%	De vitaliteit van de binnenstad
44,4%	Groen
41,5%	De (lokale) economie
31,1%	Tegengaan van ongelijkheid
30,7%	Cultuursector
30,6%	Klimaatverandering
26,4%	Tegengaan van polarisering
24,0%	Verenigingsleven
22,4%	Oplossingen voor arbeidstekorten (bijv. onderwijs en zorg)
18,4%	Gezondheid
15,5%	Digitalisering
7,6%	Individualisering
5,5%	Anders namelijk

14. Kunt u het onderwerp toelichten waar u de meeste kansen ziet?

Onderzoek en statistiek
Gemeente Amersfoort

Auteur: Dymphna Meijneken

Datum: juni 2021